

університету «Львівська політехніка». Серія: Юридичні науки. 2016. № 850. С. 500-506.

5. Бюджетна система: підруч. / за ред. В. М. Федосова, С. І. Юрія. К.: Центр учб. Літератури; Тернопіль; Екон. думка, 3012. 871 с.

6. Про затвердження Порядку розміщення інформації про публічні закупівлі. Наказ № 477 Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 18.03.2016 р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/>

7. Про затвердження Порядку функціонування електронної системи закупівель та проведення авторизації електронних майданчиків. Постанова КМУ від 24.02.2016 р. № 166. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/>

Куцевич Юлія Русланівна
Студентка 1 курсу ОС «магістр» факультету фінансів та обліку
Науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри
фінансів ім. С. І. Юрія Булавинець В.М.
Тернопільський національний економічний університет

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ

Прискорення глобалізаційних процесів, які суттєво ускладнюють функціонування фінансових систем внаслідок появи широкого спектру новітніх фінансових продуктів та послуг, вимагають від громадян вирішення доволі складних завдань, до розв'язання котрих вони часто виявляються невідповідними. Відтак, через відсутність необхідних фінансових знань та навиків прийняття зважених фінансових рішень, на фоні агресивної пропозиції і реклами таких продуктів та послуг з боку комерційних структур, в суспільстві відбувається накопичення значних диспропорцій та ризиків, здатних у сучасних умовах перерости в проблему національного масштабу.

Актуальність питань низького рівня фінансової грамотності населення особливо зросла в останні десятиліття, коли значно загострилися проблеми непосильного особистого боргового навантаження, відсутності ефективних заощаджень, нездатності громадян вживати ефективних заходів, спрямованих на захист власного добробуту тощо.

Дослідження схем і програм підвищення рівня фінансової грамотності населення у 28-ми країнах ЄС [1] показало, що:

- ці країни значно відрізняються одна від одної за кількістю реалізованих програм, спрямованих на підвищення рівня фінансової грамотності населення. Найбільше варіантів програм підвищення фінансової грамотності у Великобританії, Німеччині та Австрії. У Нідерландах і Франції також існує багато проектів. У Центральній Європі серед країн ЄС найбільш активна Польща. У Болгарії, Латвії, Люксембурзі, Словенії та Румунії здійснюються міжнародні програми ЄС;

- основними цільовими групами є діти та молодь;

- з кожних трьох схем (програм) дві пропонують свої послуги через посередників;

- кожна друга програма використовує широке коло інструментів і каналів, серед яких найбільш важливим стає Інтернет та соціальні мережі зокрема;

- кожна шоста програма здійснюється приватним постачальником фінансових послуг, який прагне охопити як споживачів фінансових послуг, так і тих, хто ними не користується; при цьому зміст схеми в основному залишається об'єктивним;

- програми освіти дорослого населення – споживачів у сфері фінансових послуг виявляються ефективними при їх здійсненні в моменти, доступні для навчання, наприклад, коли громадянин вперше бере іпотечний кредит або починає планувати вихід на пенсію.

У підвищенні фінансової грамотності громадян має бути зацікавлена і держава, адже високий рівень фінансової грамотності сприяє притоку тимчасово вільних коштів населення у фінансовий сектор країни, стимулює розвиток

конкуренції на фінансовому ринку та забезпечує макроекономічну стабільність у суспільстві. Водночас, низький рівень фінансової грамотності населення обмежує можливості і знижує ефективність державного регулювання фінансового ринку. До того ж, з макроекономічної точки зору недостатній рівень знань у сфері функціонування фінансових послуг означає низький рівень залучення широких верств населення до їх споживання, а, отже, обмежує рівень і якість заощаджень та інвестицій, які загалом і формують потенціал економічного зростання країни [2].

Разом з тим європейський досвід реалізації програм фінансової грамотності населення підтверджує той факт, що належний рівень фінансової грамотності населення сприятиме не лише підвищенню рівня життя громадян, а й позитивно вплине на стан ринку фінансових послуг і сприятиме активізації інвестиційних процесів у національній економіці.

Список використаних джерел:

1. Птащенко Л.О., Шабардіна А.М. Підвищення рівня фінансової грамотності населення: міжнародний досвід. *Економіка і регіон*. 2014. № 1. С. 8-14.
2. Кізима Т.О. Фінансова грамотність населення: зарубіжний досвід і вітчизняні реалії. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2012. Вип. 2. С. 64-71.

Лещенко Зіновія Богданівна
Начальник управління освіти Луцької міської ради

ВПЛИВ БЮДЖЕТНОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ НА ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОТРЕБ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

На сьогоднішній день пріоритетним напрямком розвитку демократичної держави є забезпечення зростання рівня добробуту кожного окремого